



Valódi betétdíjas rendszerrel a valódi hulladékcsökkentésért!

Állásfoglalás az újrahasználatos pohár rendszerről – Zöldövezet Társulás 2022.

A Zöldövezet Társulás Egyesület 2009 óta foglalkozik újrapohárral.

Az egyesület tagjai – jól ismerve a fesztiválok keletkező hulladék számottevő mennyiségét – megoldást kerestek a hulladékcsökkentésre, és Ausztriából, Németországból hozták haza a bevált gyakorlatokat. A visszaváltható pohár rendszere ekkor külföldön már bő egy évtizede működött.

A kisebb klubokban a legjobb megoldás az üvegpohár használata, de a nagy tömegeket vonzó rendezvényeken, szabadtéri fesztiválokban ez balesetveszélyes lehet, a kitelepülésnél nem mindig praktikus. Az üveget helyettesítő egyszer használatos műanyagpohárból keletkező hulladék mennyisége hamar problémaként jelentkezett. Ennek ellensúlyozására változatos megoldások születtek; például pohárgyűjtési akciók – ám ez a hulladéktermelődést nem csökkentette. Az összegyűjtött és tiszta szelektív hulladékként kezelhető műanyagpoharak újrahasznosítása is kérdésessé vált, hiszen a polipropilénből gyártott poharakat hamar felcserélték a gyengébb minőségű polisztirol poharak, melynek újrahasznosítása nem lehetséges. 2009-ben az akkori Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium támogatásával az Egy mozdulat! kampány keretében mutatta be Egyesületünk az újrapoharat, mint hatékony hulladékcsökkentő megoldást szabadtéri rendezvényeken. 2010-ben a SZIN és a Hegyalja fesztiválon már betétdíjas rendszerben működtek a poharak, helyszíni pohármosó-rendszerrel, így könnyen lehetett pótolni az elhasználandó készletet. Látványos volt az intézkedés, az addig szemétszönyegként jelentkező eldobált poharak eltűntek, köszönhetően a visszaváltható poharaknak.

2011-ben már a Zöldövezet mosóközpontja szolgált ki megannyi rendezvényt és klubot, és pohárbérlési rendszert is működtetünk. Elsőként a Gödör klub vezette be a visszaváltható poharakat, mely szemléletformáló hatással is bírt, az akkor Budapest szívében működő helyszín ezeket ért el naponta. **Kezdetől fogva egyetlen cél motivált minket: csökkenteni a rendezvények hulladéktermelését, környezetkárosító hatását.**

Az elmúlt 12 évben több nagyfesztivál és klub is bebizonyította, hogy működtethető a rendszer valódi visszaváltással (Fekete Zaj, Művészetek Völgye, Szentendre Éjjel-Nappal, Paloznaki Jazz Piknik) Kis- és nagyfesztiválok tapasztalata is igazolta tehát a visszaváltási rendszer megvalósíthatóságát.



Akkor is és azóta is **egyértelműen kiállunk a valódi visszaváltós rendszer mellett**, annak érdekében, hogy a fogyasztókat is meggyőzzük a betétdíjas rendszer előnyeiről. A fogyasztó akkor érzi korrektnek a rendszert, ha a rendezvény végén maradéktalanul visszakapja a pohárért fizetett betétdíjat. A poharak pedig így maradnak bent a körforgásban, elmosás és újrahasználatjuk őket - ezt a keményfalú műanyagpoharakkal is akár több százszor meg lehet tenni!

Hiszünk abban, hogy létezik minden fél számára elégedettséget adó megoldás, ezt pedig kizárólag ebben a működésben látjuk!

Minden más megoldás – így a poharak tokenekre vagy termékre váltása, a “kötelező” adományozás a pohár árában – csak ellene dolgozik azoknak, akik valóban a környezet védelmében végzik a munkájukat, ezt szem előtt tartva dolgoznak ki és működtetnek rendszereket. A tokenek miatt tiltakozóknak nem a visszaváltható pohár ellen van kifogásuk, azonban félő, hogy a „repháború” az egész újrahasználat rendszerére rossz fényt vet. A tudatos fogyasztói attitűdre való nevelés egyesületünk fő céljai között szerepel.

Az újrapohár rendszer lényege az átmeneti használat. Tulajdonképpen egy kölcsönzött étkészlet, ugyanolyan jó megoldás, mint a bérelhető tányérok, a visszaváltható sörösüveg, a betétdíjas szódásüveg.

Ezért üdvözljük a nagy cégek által indított mosóközpontokat, a bérleti rendszereket, amelyek azt támogatják, hogy ne egyedi poharak készüljenek évről-évre hatalmas mennyiségben.

Munkánkkal 13 éve minden téren az újrahasználat szemléletének terjesztését és a valóban zöld megoldásokat támogatjuk, így bízunk benne, hogy az újrapohár ismét mindenhol betöltheti eredeti célját.